

2/26.11/63

ՀԱՍՏԱՏՈՒՄ ԵՄ՝
ՇՐՋԱԿԱ ՄԻՋԱՎԱՅՐԻ
ՆԱԽԱՐԱՐ
Ռ. ՊԵՏՐՈՍՅԱՆ

« 12 » 01 2021թ.

ՊԵՏԱԿԱՆ ՓՈՐՁԱՔՆՆԱԿԱՆ ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ

ՇՐՋԱԿԱ ՄԻՋԱՎԱՅՐԻ ՎՐԱ ԱԶԴԵՑՈՒԹՅԱՆ
ՓՈՐՁԱՔՆՆՈՒԹՅԱՆ

ԲՓ 0006-21

Ձեռնարկողը՝

«Վիգեն» ՍՊԸ

Գեղարքունիքի մարզ, գ. Լիճք

Գործունեությունը՝

**Լիճքի ածխաթթվային հանքային ջրի հանքավայրի
թիվ 8Ք հորատանցքի արդյունահանման շրջակա
միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման
հաշվեկշիռություն**

Գեղարքունիքի մարզ

«Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության
փորձաքննական կենտրոն» ՊՈԱԿ-ի
տնօրենի պաշտոնակատար՝

Գ. Գևորգյան

ՊԵՏԱԿԱՆ ՓՈՐՁԱՔՆՆԱԿԱՆ ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ
ՇՐՋԱԿԱ ՄԻՋԱՎԱՅՐԻ ՎՐԱ ԱԶԴԵՑՈՒԹՅԱՆ ՓՈՐՁԱՔՆՆՈՒԹՅԱՆ
ԹԻՎ ԲՓ 0006-21

12.01.2021թ.

Գեղարքունիքի մարզի Լիճքի ածխաթթվային հանքային ջրի հանքավայրի թիվ 8Ք
հորատանցքի շահագործման աշխատանքների շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության
գնահատման հաշվետվություն

Ձեռնակող՝

«Վիգեն» ՍՊԸ

Ներկայացված նյութեր՝

Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության
գնահատման հաշվետվություն՝
կից փաստաթղթեր

Գործունեության կատեգորիա՝
Գտնվելու վայրը

/Ա կատեգորիա/
Գեղարքունիքի մարզ, Լիճք համայնք

Ներածական մաս Լիճքի ածխաթթվային հանքային ջրի հանքավայրի թիվ 8Ք
հորատանցքը գտնվում է Գեղարքունիքի մարզի Մարտունու համայնքի Լիճք բնակավայր
վարչական տարածքում, հանքավայրի թիվ 8Ք հորատանցքին ամենամոտը գտնվում է
Լիճքի չգործող հանքային ջրերի շրջանի գործարանի տարածքում գտնվող թիվ 2Ք
հորատանցքը՝ հանքավայրից 560մ դեպի հյուսիս-արևելք:

Մոտակա բնակավայրներն են՝ Երանոս, Ծակքար, Թազագյուղ, Լիճք, Ներքին
Գետաշեն, Մարտունի, Վերին Գետաշեն գյուղերը:

Նախատեսվող գործունեությունը համաձայն «Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության
գնահատման և փորձաքննության մասին» ՀՀ օրենքի 14-րդ հոդվածի 4-րդ մասի 2-րդ
կետի դ) ենթակետի հանդիսանում է Ա կատեգորիայի գործունեության տեսակ:

Նկարագրական մաս. Ներկայումս «Վիգեն» ՍՊԸ ազատ ածխաթթու գազ է կորզում
հանքավայրի թիվ 8Ք հորատանցքից՝ համաձայն 18.12.2012թ. ՀՀ էներգետիկայի և
բնական պաշարների նախարարության տրամադրած արդյունահանման թույլտվության՝
ՇԱԹՎ-29/365 և ընդերքօգտագործման պայմանագրի՝ ՊՎ-365, որոնց գործողության
ժամկետն ավարտվում է 22.12.2020թ.:

Ընկերության կողմից պահանջվող ջրաքանակը մնում է անփոփոխ՝ 0.57 /վրկ կամ
18000.0 մ³/տարի, որից կորզվող ազատ ածխաթթու գազի ծավալը կազմում է 99000.0
մ³/տարի:

Թիվ 8Ք հորատանցքի հանքային ջրի մնացած պաշարը (4.33 /վրկ) տրամադրված է
«Տեխնոման» ՍՊԸ ընկերությանը՝ ազատ ածխաթթու գազի կորզման նպատակով:

Ընկերությունը հանքային ջրից ազատ ածխաթթու գազի կորզման գործընթացը մինչ
օրս իրականացնում է Լիճքի համայնքի վարչական տարածքում գտնվող ազատ
ածխաթթու գազի կորզման արտադրամասում, որն հագեցած է անհրաժեշտ
սարքավորումներով և կիռարվուն են ժամանակակից տեխնոլոգիաներ:

պարունակությունը՝ 1.8-1.9 գ/լ, իսկ ազատ գազինը՝ 7.63 գ/լ կամ 5.5 մ³/վրկ: Ըստ քիմիական կազմի՝ քլորիդ-հիդրոկարբոնատային, նատրիում-մագնեզիումային:

«Վիգեն» ՍՊ ընկերությունը նախատեսում է երկարաձգել Լիճքի ածխաթթվային հանքային ջրի հանքավայրի թիվ 8Ք հորատանցքով հաշվարկված և հաստատված պաշարից հանքային ջրի արդյունահանման իրավունքը՝ ազատ ածխաթթու գազի կորզման նպատակով, 50 տարի ժամկետով:

Ընկերության կողմից պահանջվող հանքային ջրի ջրաքանակը կազմում է 18000.0 մ³/տարի կամ 0.57 լ/վրկ, որից կորզվող ազատ ածխաթթու գազի ծավալը կազմում է 99000.0 մ³/տարի:

8Ք հորատանցքի կառուցվածքը

Հորատում Ամրակապում

0.0 – 62.4մ = 62.4մ – 295մմ

62.4 – 135.8մ = 73.4մ – 190մմ

135.8 – 212.0մ = 76.2մ – 132մմ

212.0 – 302.0մ = 90.0մ – 112մմ

0.0 – 62.4մ = 62.4մ – 219մմ

0.0 – 135.8մ = 135.8մ – 168մմ

Լիճքի ածխաթթվային հանքային ջրի հանքավայրում նախատեսվող աշխատանքների կատարման և ջրհավաք հորատանցքի շահագործման ժամանակ որևիցե տեխնաժին ճնշումներ հանքավայրի և Լիճքի բնակավայրի շրջակայքի մթնոլորտի, հողային ծածկույթի, բուսական և կենդանական աշխարհի, ինչպես նաև լանդշաֆտային ամբողջականության վրա չեն դրսևորվել, քանի որ, հանքային ջրի արդյունահանման ընթացքում փոշու և վնասակար նյութերի արտանետումներ չի կատարվել, իսկ կենցաղային աղբը տեղափոխվել է մոտակա աղբավայրի կետեր:

Նախատեսվող գործունեությունը չի ուղեկցվում արտանետումներով ու ընդերքօգտագործման թափոններով:

«Վիգեն» ՍՊԸ կողմից ՀՀ Գեոարքունիքի մարզի Լիճքի ածխաթթվային հանքային ջրի հանքավայրի թիվ 8Ք հորատանցքից հանքային ջրի արդյունահանման ժամանակ ընդերքօգտագործման թափոններ չեն առաջանում:

Հաշվի առնելով, որ «Վիգեն» ՍՊԸ գործունեության ընթացքում վնասակար նյութերի արտանետումներ և աղտոտված ջրերի արտահոսք դեպի ջրային ռեսուրսներ, չի նախատեսվում, տնտեսական վնասը հաշվարկվում է միայն հողային ռեսուրսների վերաբերյալ:

Ածխաթթու գազի կորզման արտադրամասը հագեցած է անհրաժեշտ սարքավորումներով:

Սահմանված կարգով հորատանցքը իր գլխամասային սարքավորումներով շրջափակվելու է մետաղական ցանկապատով և ապահովվելու է պահպանությունով:

Հանքային ջրերի հանքավայրերի ջրհավաք հորատանցքերի արդյունավետ շահագործման հիմնական պահանջները հետևյալն են՝

- հանքային ջրի հանքավայրի արդյունավետ և երկարաժամկետ շահագործումը հնարավոր է իրականացնել միայն հորատանցքի լավ տեխնիկական վիճակի, նրանց գլխամասային սարքավորումների, չափիչ սարքերի, ինչպես նաև սանիտարական պահպանության առաջին խիստ ռեժիմի գոտիի առկայության և պատշաճ վիճակում պահելու պայմաններում,

- ածխաթթվային հանքային ջրի հանքավայրի շահագործման ժամանակ չի թույլատրվում շահագործվող ջրիավաք հորատանցքից ՊՊՀ-ի կողմից հաստատված պաշարների չափից ավելի արդյունահանումը,
- ածխաթթվային հանքային ջրի հանքավայրի հորատանցքի շահագործումը պետք է իրականացվի հիդրոերկրաբանական պայմաններին, հանքային ջրերի հաստատված պաշարների քանակին, նրանց քիմիական կազմին, ջերմաստիճանին և ռեժիմին խիստ համապատասխան,
- իրականացնել սիստեմատիկ հիդրոերկրաբանական ռեժիմային ստացիոնար մշտադիտարկումներ (մոնիտորինգ) ջրիավաք հորատանցքի շահագործման ռեժիմի և տեխնիկական վիճակի նկատմամբ: Ջրիավաք հորատանցքի շահագործումը և հանքային ջրի ռեժիմի հսկողությունն իր մեջ ներառում է հանքային ջրերի քանակի և որակի նկարագիրը, նրա երկարատև շահագործման պայմաններում, ինչպես նաև հորատանցքի պահպանումը՝ սպառումից, աղտոտումից և աղակալումից,
- կառուցապատել ջրիավաք հորատանցքը առաջին (խիստ ռեժիմի) սանիտարական պահպանության գոտիով: Ջրիավաք հորատանցքը իր գլխամասային սարքավորումներով կներառվի վերանորոգված սանիտարական պահպանության առաջին (խիստ ռեժիմի) գոտիում: Կողմնակի անձանց մուտքը սանիտարական պահպանության առաջին (խիստ ռեժիմի) գոտի խստիվ արգելվում է,
- հանքային ջրերի շահագործման ժամանակ անհրաժեշտ է ապահովել ջրերի կոնդիցիոն քիմիական կազմի պահպանումը:

Ածխաթթու գազի կորզման արտադրական մասնաշենքը բաղկացած է ածխաթթու գազի կորզման, լիցքավորման և պատրաստի արտադրանքի պահեստավորման տարածքներից, որոնց մակերեսները համապատասխանաբար կազմում են՝ $8.42 \times 9.0 \text{ մ} = 75.8 \text{ մ}^2$, $8.42 \times 8.3 \text{ մ} = 69.9 \text{ մ}^2$ և $8.42 \times 4.0 \text{ մ} = 33.7 \text{ մ}^2$: Ընդհանուրը՝ 179.4 մ^2

Ածխաթթու գազի կորզման տարածքում տեղադրված են՝

- 1 հատ 300.0 լիտրանոց գազի մուտքի տարա,
- 1 հատ 2000.0 լիտրանոց գազի տարա,
- 3 հատ 115.0 մ³/ժամ (յուրաքանչյուրը) արտադրողականությամբ կոմպրեսորներ,
- 3 հատ գազի ցածր ճնշման հովացման մարտկոցներ,
- 3 հատ 20, 30 և 50 լիտրանոց մաքրման տարաներ,
- 3 հատ գազի բարձր ճնշման հովացման մարտկոցներ,
- 4 հատ գազի ֆիլտր,
- 1 հատ 500.0 լիտրանոց տարա հեղուկ գազ ստանալու համար,
- 2 հատ լիցքավորման կետեր,
- 2 հատ 2500.0 և 1 հատ 20000.0 լիտրանոց հեղուկ գազի պահպանման տարա,
- 6 հատ չոր սառույց պատրաստելու ֆորմաներ:

Համաձայն նախագծի, անհրաժեշտ է ապահովել՝

- մթնոլորտի, ջրային ռեսուրսների, հողի, կենդանական և բուսական աշխարհի պաշտպանությունն ու պահպանումը,
- բնության հատուկ պահպանվող տարածքների ռեժիմի պահպանումը,
- ընդերքօգտագործման հետևանքով խախտված հողերի ռեկուլտիվացիայի, ծառատնկման, կանաչապատման աշխատանքների իրականացումը, մշակված հանքային տարածությունների վերականգնումը,
- շրջակա միջավայրի պահպանությանն ուղղված պայմանագրային պարտավորությունների կատարումը և այլն:

- շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության փորձաքննության ենթարկված փաստաթղթերի պահանջների ու միջոցառումների կատարումը,
- շրջակա միջավայրի հնարավոր տնտեսական վնասի գնահատումներ:
- արտակարգ իրավիճակների հնարավոր ռիսկերի նկարագրում՝ նշելով ազդեցության ծավալը, նվազեցման, կամ վերացման ուղիները և միջոցները:

ԵԶՐԱՓԱԿԻՉ ՄԱՍ

«Վիգեն» ՍՊԸ կողմից ներկայացված Գեղարքունիքի մարզի Լիճքի ածխաթթվային հանքային ջրի հանքավայրի թիվ 8Ք հորատանցքի շահագործման աշխատանքների շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման հաշվետվության վերաբերյալ տրվում է դրական եզրակացություն՝ նշված փորձաքննական պահանջների պարտադիր կատարման պայմանով:

Գլխավոր մասնագետ Յու. Մատինյան

